

پر شنبه — ۱۵ ايلول ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردنجهي سنه — نومرو ۹۴

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

يوردی ياننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله خوشنویسی

آبونه شرائطی : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیانی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدور .

مجموعه مزهیتنتجه طبعی تنسیب

ایدله بن اثرلر اعاده ایدلر .

هر آيك برنجی داره بشنجی كونهری هيفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفتی مجموعه در .

په واسطه ايله چينلرک آرلرنده آجیاق
کوزوکه بوب بر اولور .

ایشک اینجه شونی ده قاتالیدر . چينلرکدر .
واره وضعنده لارم اولدینی قدار خرجک اینجده
پوارچار قابلی دوریورلر و چینی نک توزرینه
طاشان خرج اولورسه درحال تیزلنیر .
واور چینی ریکی چينلرک یانه اوله قویارلر

روز چینی اسمبلکی

قاغا چینی اینجیلکندن فرقی . ابعاد و دورواه
وضعی . باغا ویشیمه می . قونیه ده اینجه مناره .
قونیه ده صاحب آنا جامی محرابی . ازینجه یشیل
جامی مناره می .

۲

په اصول اوزره یاسیلان چينلرک یوز، کی

شکلی کرسکله رده و هیدر Hydr دهبان
جوانلرده ، نجم بحرلده ، طوبراق قورلرنده ...
الح بوبوک بر وضوحه کورولمکده در . [۱]
نصل اولورده حیات اینجین دماغ کی اک ذی قدرت
واسطه اماله شایان اولابیلر ؟ یالکر عصبی
جرایلر دماغی مساعیک بر سبی ذکیل دوغروندن
دوغرویه بر نتیجه می در . یونک اینجیندرکه یالکر
برسلاح وراثت اولان دماغ ، ایلای وظیفه اینجین
کندی مافوق و ماوراستندن براس آتی ضرورتنده در .
هنوز مایه نندن غافل بولندیمز بو آسره زده شمیدیک
ماتریالیستلرک نه ره زینه [۲] مقابل عینی بهم معناد
حیات دییورز . ذرا ، «وجودک هظیر کمیوی و حکمی
استحاله لرنی طایفه به چالیشورز . فقط بوتون یونلری
ایضاح ایدن سبب بزم اینجین معما آلوددر » [۳] .
خلاصه : ماده حیاته نظر منفعل و روحیاتک
اوتوماتیزی آشان بر قاضیت و قدرتی واردر .

اک حر و متحر بر علم تحریری ، مونیزمدن زیاده
دو آیزمده کندیسه مثبت و واسع معطالر بوله یله .
چکدر . ویسقولوی ، فزیولوژی ايله سوسیولوژی
استیلاسه اوغرا دجه مستولی دشمنلره کندی ضعف لرنی
آشلاق سوریه غلبه احرار ایدمه چکدر . اک ایسی
هپسک بر آرزاده و هر علمک دیگر علمله اولان
علاقه می کی چالیشق ضرورتنده در . ذرا اک صوک
حسابده قلود بر نلرک شو فکرلرندن باشقا آیزده
قالان هیچ بر حقیقت بولامابورز : « فزیوشمیک
حادثاتک بوله آهنگدار بروجومنظومه سی تشکیل
ایتمی بکده تضادق برشی ذکیلدر . انسان وجودنده
شایان دقت بر انتظام ، و خصوصی بر ترتیب واردر .
ذرا ، ذوی الحیاتک اک بارز وصفی یونلر تشکیل
ایدر . حیاتی حادثلر ، تاماً معین حکمی و کمیوی
شرائطه مالکدر بوتون بوشر اظفاداه مقدم موجود اولان
ثابت بر قانونی تعقیب ایدرلر و بوقانونه اطاعت ایدرلر .
هر موجودده ازلی بر مقدرت واد کی در .
فکر منری خلاصه ایتک اینجین بر وجیزه حالنده
دیه یلیر ذک : حیاتی قوت کندی حصوله کتیرمه دیکنی
سوق و اداره ایدر . حکمی عوامل اینه سوق
و اداره ایدیکلری حادثاتک حصوله کتیریرلر » [۴]

استانبول

جمیل سنا

[۱] E. Pierrih : Traité de Zoologie VI.

[۲] نه ره زنی قوتلرینکده ، لافلر ایتک اداسنه
نظر آمانی مساعی به تطبیق هنوز اثبات ایدیه ممشدر
[ژورژ دوما : روحیات ص : ۱۸۸۹]

[۳] Ver Worn : Physiologie générale 1900.

[۴] Claude Bernard : Leçons sur la phenoménologie de la vie 1878 P : 50

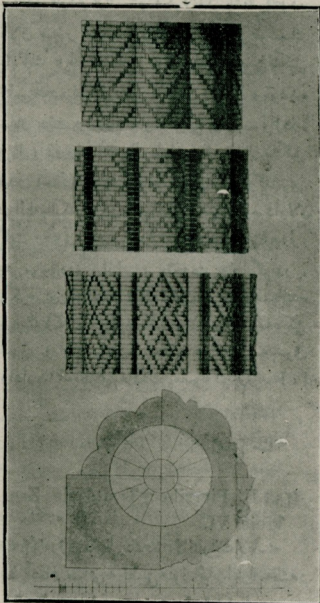
قونیه ده صاحب آنا جامی محرابی

۲ ساقیمتره و اوزونلغی ۱۵ ساقیمتره در .
یونلرک آرقالرنده دوواره کیرمن برقم
واردر . و یونلک اوزونلغی ۱۵ ساقیمتره در .
په صورته چينلر دوواره درین اولاراق
صوقولور . بوراده شونی سوله می . چینی
پارچارلک آرقالری عادتاً بر پارچادن مر کبدر ،
پنلرنده اولان و شلاق بر اینجه چاقی آغزینی
اینجه آلاما بلایق درجه ده واردر .
یوندن شو جیقار : چینی ايله بر دووار
پاسیلورکه بو ایشیکلکه ثابت اولور .
چینی طوشلکک اینجین کوردیکی مقاومتی
طیشدن یاپور .

عینی طرزده پایلمش ییلدیز چینلر
قونیهده صاحب آنا تربه-سنددر . اوراده
بوتون هندسی خط تنوعلی داخلدهکی
معماری تأثیری بویوک بر قوتله اعلا ایدرلر .
دوز چینی نونرکاردن اریقنده ییشیل
جامی مناره-سند واردر . طوغله و چینی
ایله قارشیق مناره بارلاق براسلویک اوراده
یکانه شاهی اولارق قالمشدر [۱] .

مناره، قیرمزی و قویو رنگلی طوغلهلر
آجیق، قویو ماوی جینلردن پک طاتلی
برکوزللیکده اورنایه چیقار . هندسی مزین
قاعدهدن قیریق خطلرک مثالی چیقینتیلی شکلله
شرفهیه قدار کیدر .
منکسر خطلر آشاغیدن بوقارییه
ویوقاریدن آشاغیه تکرار ایده ایده مناره
اطرافنده دولانیرلر .

قویولردن آجیق ماویلره ایکی درجهلی
اوقاق چینی حبه جکری قیرمزی طوغلهلر
نوزرنده بعضاً قویو قیرمزی ققطلر اولورلر .

قونیهده ایخچه مناره

[۱] Die Islamischen Bauten zu
Isnik, S. 57.

سوله دیکم آیدلرده سلجوقیلر دورنده،
ازینقده ییشیل جامی منارهمی (۱۳۹۲) نده
عئاتیللرده بو ایجیلک کوره مختلف
نونرکری وجوده کتیرلشدر .

فقط ازینقده اولان جینلردن بویوک
بر قسم منارک سندرلنده یرینجی آداملر
طرقدن ضایع اولشلردر [۱] .

قونیهده ایخچه مناره، بویوک و مزین
قاینک یاننده مسجد آنا دوواری نوزردن
سیوریلیر .

مناره، برمریم نوستنده ایلیک شرفهیه
قادر متعدد منجیلرله جهوره لهر . بونلرک
آرالرنده چینان یاریم دیرکار واردر . منجیلرک
نوزرلنده کوچوک چینی بارچاقلاردن وجوده
گلش چیقینتیلر بولونمقدهدر .

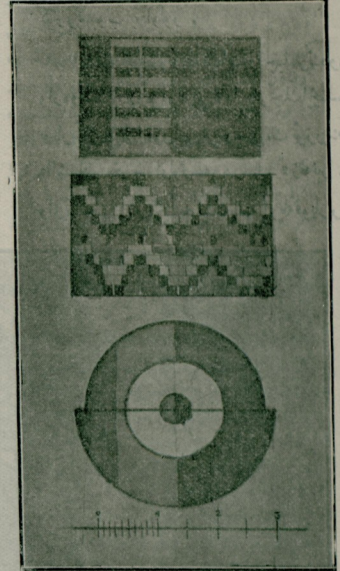
بوشکده مناره برنجی شرفه دن اعتبارا
منجیلری تمادی ایتدیرر . فقط منجی
خطلرک اتصاق برنده یوورلاقلر برینه بودفمه
اوج کوشلی خطلر قائم اولمقدهدر .

بورادن « علم » قدار اولان قسم ساده
منجیلرک تشکیل ایتدیکی برکوکده می ویرر .
سلجوقیلر، مناره لرنده مختلف شکللردن
مرکب خطلر قوللانمشلردر . بونلرک آنادو-
لوده، ایرانده، تورکستانده و غرنویلرزماننده
افغانستان و هندستانده انشا ایدیش چشیدلری
واردر . جوق یازیق که دوز جینیلری حاوی
ایخچه منارهیه (۱۹۰۱) تاریخنده ییلدیرم
دوشهرک یوقاریدن برنجی شرفهیه قدار اولان
اوکوزه لم جینیلری بیقمشدر .

قونیهده صاحب آنا جامی محرابی،
دیگر سلجوقی محرابلری طرزندهدر . اوراده
یالکیز فضله بولان ششیلر هندسی خطلردن
ییلدیزلردر . بونلر بر جوق نوعلردهدر .
دورت، بش، الی و یاخود سکر کوشه .
لیلردر . بونلره بکزر نونرکری معمار (اوسقار
روشر) کتابنده کوسترمکدهدر [۲] .

[۱] Die Techniken des Seldschukisch =
Osmanischen Fayence = Mosaiks.
S. 270-72

[۲] Das wahnhaus in Bagdad
und anderen Städten des Irak, S.

ازینقده ییشیل جامی مناره می

قونیهده ایخچه مناره (۱۲۵۲-۸۵)،

قونیهده صاحب آنا جامی محرابی (۱۳۵۸) نده
کورولان جینیلر بویکنجی ایجیلک نوزرینه
پایلمشلردر .

بونلری اعتنا ایله برینه کتیرمک ایچین
طبعی هر بر چینی بارچاسنک کنارلری
اگله مک و شکارلری محافظه ایتک کبی
کولکلر واردر . و جینیلر داها دووازه
وضع ایدیلندن اولاریمه مش قوممصولار
پشیریلیر . و بوحال چینی نك شکل خصوصنده
بوزولماسی ایچین مهم بر شرطدر . بو نوع
جینیلرک آرقالرینه کان قسمی پشیرمندن اوکجه
کسرلر . کسلیمه ایشی چینی چامورینک
قایش کبی قانی برحاله بولوندینی برزمانده
پاییلیر . برخصوصده قاقا جینیلر دوز جینیلره
برآز بکزمیلر .

شمدییه قدار بوجینیلرک دوامنه سبب
اونلرک هر برنده آیری بردقت و املک و یریش
اولماسیدر . دووازه و وورولان خرچکده
اونلره بویوک مقیاسده یاریم ایتدیکی اونوتو-
ملیدر .

کافي باب...

هر صحنه ده کورمکه پر آدس يکې پرده
بيک پيل ياشادم بلکه يو چاينين ستره ده..
ياز، قيشله علاقه اولماز صاندم ازلدن
هر پر بکا چتندی وهر پر بکا کاشن..
قوشدم کچه، کوندوزمه دن وجد ايله هر آن،
اندم بوجه کولکده کی خولالاره فرمان!
بعضا پر ايک صالجي سعادتله بولوشدم،
بعضا يکي جيرانلرک اردنده طوشدم:
عرشده قانالاندی مچيل صاری قوشلر،
شعرمه ده جان وړدی سترخارلی روزگار،
قوشدم يانلق ياسلی نبالر کي بورغون..
کولکده ياتان وارلکم کولکسي چگون،
عزوندی حيات قاراران بوری سوترکن..
اچمدم املاک زهری ايک عشقه دوزکن!
کندمه افقار دن اوزاقلرده بولوندم،
صوک شعرمک الهامی آهوله صوندم!
بعضا ياشادم باشقا پر عالم اوزرنده،
بعضاده کدرلر کي قالدېم درينده
روژلره قوشدم آجي بیک حسله باربر..
اوردی خيالده اميدلر نه پر ي..
ياندم يکي پر حسله هوسن دها اجه!..
پر روزگار آسرن کن يه قلمده سرتجه
صاندم سازاجی وارلکمک شعری نهايت
سودمه قوشان آفتی، تولدوسه دمخت!
لاکن اوزانان اللرم انکيتله دالدي:
بيلم بو اميدمه بخيلدي، ماضالدي..
کوکلرده سون صوک صاری پيلدزلره باقدم،
سودا يده شعرمله کنهاکر کي ياقدم!
شعديه اچمدم دوغور حاسنر آفتام،
عمرم کي بخت و خيالده آسن غم..
روحدمک وارلق آجي معنای فغانر،
جبران: اورعالم که اونک شعری خزاند،
واردر او بويوک دولنوده بیک رنگی آهولر،
بيک صحنه بیک خاطره، بیک بری کي عشر!..
انسان اولماز طامانان البت او جهانده،
کافي بکا عشقه خيالر دولو جبران!..
محمّد مسیح

۹۲۷ ايلول

شرفه آلترلی ماوی جينلردن بربوز تزينانی
ياپارق شرفه استیلاقتيلر نه دايانير.
شرفه، آجیق ماويلر و ماوی زمينک
اورتاسندن بويند بويه ايکي موازی قوبو
ماوی جیرکی حالده اوزانير.
آلت قسم ياننده شرفه نوسته دوشن
محارلر او قدار سوسلی دکيلدر. اوراده
جينلردن يايلاق تزينات رنگي طوغلر دن
مرکيدر. قوبو، آجیق قيرمزی طوغلر،
اسقيقلری اي بربوزق ايله بربريه يانيندر.
شراب اسيريه

طوسه یی زاده
دور قوتور رنفت عثمانه

ادرنه نه لری

تاريخه زما ندره

۸

يکي کورسو - اسکی کورسو

عترم قارلرکم مساعدلرله مقاله کم متندن پر
آز انحراف ومع هذا يادرنه تاريخي موضوعه

شفق سيارلی اچينده ادرنه نك شرفنده ايکي ساعتک
پر مرحله دکي سارلی درده ادرنه يه کان تورک
اردوسيله ادرنه نك محافظ يزانس عسکری
قارشلاشمشلدري.

تورکک جلاقی قارشيسينده تارومار اولان
بزانسليری چيکنه يه رگ چن غالبلر ادرنه قامه منک
(مايايس) قابی قارشيسينده آلی يشيلی سنجاقلری
دېکنجه قابیلر اچيماش وادرنه بولهجه فتح
اولنشدو. اوکوندن بري چن بش عصر اچينده ادرنه نك
اوغرادني چوق متحول انقلابلرک اساسلری تحصيل
وتعيين مشكل وبك واسع تدقيقره محتاج پر
موضوعدر.

تاريخده کوزه جاريان جهنر شونلردن:

ادرنه يزانسك يانچته نافي ايكن ديتوقه،
اورنه کوی وشيمدېکی روم ايلي شرقينک اوزرینه
اصات ايدن شالي تراکيا کي محطلرله ارتباطی
قابل اشدنجه دوشمش و بولری قزانجه يوکسماش
ايدی. يزانس ادرنه نك بواقصادی مدوجذری
تورک ادرنه ده، فقط باشقا سبيلرله نيچي ايتشدو.
بو اقتصادي موازنه ني باشقا صورته کورلر واردر؛
مع مافيه بولر مسئله نك سحاجايدر. ادرنه ده

[ادرنه ده کتايچي شوق ايتندی قيشه ي [۱]

ادرنه - قره آفاج شوسه سی اوزلنسنده (شيد زاندارمار آبدی) (چکن نسخه مزه مراجعت) [۵]
تماس ابدمه کجه:

يکيشن شاعرلردن عرفي محمود اغا ۱۱۸۲ يادزديني

ادرنه تاريخچه سننده: (بو شهر نازينته الی سته ني

و زنجيرلرک چوغني غصب ايتشلردر. بوسوزلر مزه

مطالع اولور ايسه اوروياپه کاله آ نادلويه مدنييت کتيرده

چکي سويلديکي يوناني باورولونک مفر قتلری اوکره نه ک

اوتامغه يت ايتيشن [۵]

[۱] کتايچي شوق ايتندی، موقتله ووقورانه

پر درستی ايله اداره ايتديکي ادرنه مزک يکانه کتبخانه

وزنکين قرطاسيه مفاظه سنک صاحبدور، نومو سسه به

چيراق اوله زق کيريمش و مساعي سايه سنده اوستانسک

وقاننده باشي باشنه اداره به بسلامشدر. صوک زمانلر ده

فطوغراف چيقارمغي آرزومانده اوکره نه رگ قيتمدر.

ادرنه قارلرک يانچته باغلامشدر. مجموعه سنک ادرنه بايعيدر.

۷۶۳ هجری سنه سی اغتوستنک پر صباحي

[۱] [۲] بو رسميه کورولديکي وجه اوزره

آبدمه نك اطرافنده برکوزدل چرچوه تشکيل ايدن

ياريم مترو ارتفاعنده بر سيرايله اوزرته قوشلش

ودزليش اولان طاش کوللرلر پر لوليه زنجير

الله باغلا نه رق بو نعدن اولان عسکری آبدلر ده

اکثريتله قولاييلان بر بارمقاي وجوده کتيرلش

ايدی. عز زستانبولزه کوزدکي چک قادار بويوک

برکستايخ کوسقرن و کرامتلی کيندیلر دن

منقول اوله رق (اب مدیيت) اسمی آنگه اوغراشان

مدني يونانيلر هر مملکنده قبول ايدلش اولان

(آبدلرک مقدس حقلي) قراينه تجاوزه تحريپ